

פסטיבלים
לראות בירושלים

תדריך מיוחד לסרטים
שיוצגו בבירה

ירושלים איננה קאן. במקום ציצים וזוהרים אפשר לחשוף כאן, מאכסימום, ציציות. אבל כדאי לעלות לירושלים למען כמה עשרות סרטים טובים, רטרופסקטיבה של הענק הקולנועי אורסון וולס (שתושלם מאוחר יותר בסנימטק ירושלים ובסנימטק תל-אביב), כמה פרמיירות

ישראליות, וכמה אורחים נכבדים: הבימאית ההונגרית מארתה מסארוש, בלוויית בעלה, יאן נוביצקי, והבימאי הפולני כז'ישטוף זאנוסי. לבד מהם צפויים בירושלים השחקן אלן ארקין והבימאי ג'ק גולד. מחכים גם לאדי מרואני, מפיק הסרט עיניים שחורות, לשחקנית הצרפתיה המעולה דלפיין סריג, ובראש הרשימה — נאגיסה אושימה, הבימאי היפאני, שסירטו מאכס אהובי יוצג בפסטיבל. עורכת מדור הקולנוע של העולם הזה, שכבר צפתה ברוב הסרטים, בפסטיבלים אחרים בעולם, מגישה תדריך לפסטיבל-ירושלים. השבוע חלקו הראשון של התדריך.

עינים
שחורות



מן היבול האחרון של פסטיבל קאן. קור' מרודוקציה משובבת-נפש ומקסימת-עין בין ברית-המועצות לאיטליה. הבימאי, ניקיטה מיכאלקוב, נצר למישפחת סופרים ואמנים. שחקן בעצמו ואחיו של הבימאי אנדרה (ראה: אנשים מבויישים) קונצ'אלובסקי. אינו מוכר בישראל. וזו הפעם הראשונה שסרט שנחתם על-ידו מוצג כאן. גם זה עיבוד של כמה מסיפורי צ'כוב (כפי שעשה



מארצ'לו מאסטרויאני וסילבנה מאנגנו - צ'כוב כבר בעבר). כשהבולט ביניהם: הגברת עם הכלב". מארצ'לו מאסטרויאני זכה בפרס ה"שחקן בפסטיבל. (איטליה-ברית-המועצות)

טאמפופו



סאטירה פרועה ועשירה ב"המצאות על תאוות-הזלילה של האדם. דרך סיפור על אלמנה בשם טאמפופו (נובוקו מיאמוטו). המנסה להפוך לאשפית-מיטבח. חבורה מוזרה של מתנדביים מסייעים לה לנגוב מירשמים מטבחים מנוסים ולערוך ריגול תעשייתי אצל בשלנים מתחרים. תוך כדי כך מציג הבימאי יוזו איטמי. שזה סירטו השני. אחרי הלוויה ולפני פקידת מס. את כישרונותיו הקומיים. הנשי-



נובוקו מיאמוטו - הזלילה הגדולה. עינים בלי ספק על נסיונו הקודם כשחקן. מחווה מיזרחית להזלילה הגדולה. (יפאן)

אנשים
מבויישים



שתי אמריקות זרות זו לזו. שתי תרבויות מנוגדות זו לזו ושתי נשים שונות זו מזו. אם כי שייכות למישפחה אחת. האחת, ג'יל קלייבורג, היא עיתונאית מצליחה מניו-יורק, המחליטה לתהות על קנקנה של דוד-ניתה רות, בארברה הרשי, הגרה לבדה עם ארבעת בניה. אי-שם בביצות לואיזיאנה. זוהי אמריקה בעיניו של הבימאי הרוסי אנדרה קונצ'אלובסקי, המסתכל בה בהת-



בארברה הרשי - אמריקה אחרת מעלות ובהתלהבות מהולים בזעזוע של הנ-שמה הרוסית שלו. הוא מיוחד ממנה ומעריץ אותה כמיתוס. (ארצות-הברית)

איש
הרכבות



סרט הייצוג הפסטיבלי של הולנד בשנה זו נעשה על-ידי אחד מוותיקי בימאיה, יוס סטלינג. היפה שבו הוא שכמעט ואינו זקוק לכל דיאלוג, והעיקר שבו הוא האווירה המוזרה שהוא יוצר. שומר-רכבות חי לו בתום ובשלווה עם עצמו. עד שביום אחד נקלעת למקום אשה. בגלל נסיבות שונות היא נאלצת להישאר במקום כשנה, ומערי-ערת את בדידותו. הוא מניח את חובותיו



איש הרכבות מתגלח - הבדידות מופרת ואת עבודתו. ומחפש פורקן לתשוקות שאו-תן הוא מגלה בתוך עצמו בפעם הראשונה בחייו. קומדיה פיוטית קאמרית. (הולנד)

תחת שמי
השטן



זהו פרס. דקל הזהב של פסטיבל קאן האחרון, שעורך חילוקי-דיעות סוערים וגרם לבימאי שלו, מוריס פיאלה, להרים אצבע בתנועה גסה נוכח מצלמות הטלוויזיה וה"קהל. ז'ראר דפארדייה בתפקיד כומר שהש-טן מפתה אותו בכך שהופך אותו לקדוש. הכומר מצליח להחיות מתים, אבל נכשל בהצלת התועים החיים ומוביל לאובדן עצמו. הסיפור נשען על רומאן של ז'וז'



ז'ראר דפארדייה - קדושה כעונש ברנאנוס. עמוס לעיפה בסמלים נוצריים, יוכל לשמש יחד עם תרז, וסירטו של זאנוסי, כחור של הרשע, בסדנה לבעיות מוסה(צ'רפת)

יומן
אהבות



אחד הסרטים הפחות מרתקים של אנדז'י ואידה. הניחן ביופי חיצוני בלתי רגיל. על פי נובלה של תאדאיש קובניצ'י. סיפור של רו-מיאו ויוליה פולניים על רקע פרוץ מילחמת העולם השנייה, כשלכאורה שקט ושלווה אידיליים משרתים את הפאסטורלה של גיבוריו. אבל למעשה אותות האזהרה כבר מסתננים מתחת לפני השטח. אך איש אינו רוצה להאזין להם. תחת סיפור-האהבה

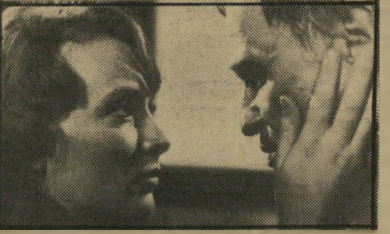


אצל ואידה - אין חדש מבחינים בתופעות שואידה ביטא טוב יור-תר בסרטים אחרים, וכאן ישנה חזרה מסור-יימת על הרעיונות האלה. (פולין)

יומן
לאהובי



המשך סירטה הקודם של מארתה מסא-רוש, יומן לילדי, מקצין עוד יותר את סליד-תה מן התקופה הסטאליניסטית עד פרוץ המרד בהונגריה ב-1956. כשהיא היתה סטודנטית לקולנוע במוסקוה ונבצר ממנה לחזור למולדתה ולקחת חלק פעיל במת-רחש. בהומור ובעוצמה האופייניים לטיפול האישי של מסארוש היא מתארת תהליכים כואבים של צעירים שנאלצו להתבגר בתקו-



ז'וז'ה צ'יקוצ'י ויאן נוביצקי - מיפלגה מה שבה פעילי המיפלגה הקנאים והמטומי-טמים, המדקלמים כתוכנים מאולפים, קבעו גורלותיהם של בני-אדם. (הונגריה)

ישועה



בטי בני אחת הדמויות הבול-טות בקולנוע העצמאי האמ-ריקאי של שנות ה-80. הפכה בעצמה לגיבורת פולחן מסויים. דוגמת התופעה שאת המיתוס שלה היא מנסה לגנות. זוהי סאטירה על רוגדה סטמפל ועל גרוריה המישפחתיים, שכל אחד לפי עניינו מנסה לפתות את הכומר. בא כוחו של המיתוס ה"דתי שבאופנה. היא מאמינה שאפשר להגיע אל הישועה דרך הרוק הכבד, ומסבכת את בעלה ואת אחותה הסקרנית לעמוד על טיבו



רוק כבד - הבימאית תבוא המיני של בא-כח האל עלי-אדמות. וכמובן את הכומר בעצמו. (ארצות-הברית)

בית
האמיצים



למעשה זו שורה מוצלחת של וידיאו קלי-פס מהופעתה של הזמרת-מלחינה-מעצבת פייטני-יפהיה לורי אנדרסון. אין ספק שזו אחת הדמויות המעניינות והמרתקות של המוסיקה המודרנית. אשיות מדליקה שיש בה מיזוג של יופי מהמם וכישרון דחוס. כל שיר הוא יצירה בפני עצמה. עם הומור מיוחד המתבטא לא רק במילים ובביצוע כי אם גם בתאורה. בתנועה ובאסתטיקה של



לורי אנדרסון - פיצוץ של כשרון התמונה כולה. למי שלא ראה את אנדרסון בגודל טיבעני, זוהי חובה. ולחסידי הוידאו קליפ - שיעורי-בית. (ארצות-הברית)

כאבק
נישא ברוח



סירטו האחרון של הבימאי המוכשר מטאיוואן או סיא סייאן, בסידרת הסרטים על נעוריו, בית הוריו, ובעיקר ההשפעה של סבו וסבתו על חייו. כשתמיד מדגיש הו סיא סייאן את הקשר הדוק הקיים בין זקנים לילדים (דוגמת סירטו קיץ אצל סבא). הפעם הוא מתייחס לימי התבגרותו, כשנא-לץ לנסוע לטייפה כדי למצוא עבודה ואחר כך להתגייס לצבא. אירועים קטנים ורגעים



הנער וסבו - מוות במישפחה זעירים עושים את הגדולה שבחיים - דבר שכולנו יודעים, אבל רק מעטים מטיבים לבטא זאת במילים חסכוניות. (טאיוואן)

עת לחיות
ועת למות



הסרט שלפני כאבק נישא ברוח. מפורז יותר ומרוכז פחות. גם הוא מספר על אירוי-עים קטנים מאוד ועל דברים בלתי חשובים לכאורה, המרכיבים את חייו של אדם. כאן מתרכז הו סיא סייאן בימי הנוער שלו. ב"מישחקים שהילדים משחקים. בחיי השכור-נה ובמירחמים המקומיים. את המקום המר-כזי בעולם המבוגרים שהוא מסתכל בו ת-מיד בהשתאות תופסת הפעם הסבתא שלו.



הנער ואחיו - מות הסבתא שכל העת מתגעגעת לחזור למולדתה בסין. גם כאן בולטת רגישותו וקפדנותו של הו סיא סייאן על הפרטים הקטנים. (טאיוואן)